

برای این که در این انتخابات ریاست جمهوری ادعای تقلب و بهانه ای برای فتنه ای دیگر نباشد، چه باید کرد؟

با وجود اینکه سازو کارهای قانونی انتخابات در کشور ما به روشنی بیان شده است و هیچ گونه ابهامی در آن وجود ندارد، اما با به کارگیری تدابیر و راهکارهایی، می توان تا حد زیادی از بروز بهانه جوئی ها، ادعای تقلب و... پیشگیری نمود که به مهمترین آنها به اختصار اشاره می کنیم.

۱. ایجاد آرامش و جلوگیری از فضای تشنج و جنجال آفرینی: حاکم شدن فضای تنش و جنجال در جریان انتخابات و تبلیغات انتخاباتی و مناظرات و... موجب خواهد شد که فضای عقلانی و منطقی از بین رفته و زمینه برای هر گونه بهانه جوئی و اتهام زنی فراهم شود، از این رو دستگاههای اجرایی و نظارتی در انتخابات باید چه در زمان تبلیغات انتخاباتی و مناظرات نامزدها و چه در زمان برگزاری انتخابات از هر گفتار و اقدامی که موجب برهم زدن آرامش و ایجاد تنش در جامعه شود توسط نامزدهای انتخاباتی و طرفداران آنها جلوگیری نمایند و تذکرات و اقدامات لازم را در این زمینه ارائه دهند. رسانه ها نقش مهمی در این راستا بر عهده دارند و فعالیت آنها در این زمینه باید مورد دقت قرار بگیرد.
۲. بی طرفی کامل مجریان و ناظران انتخابات: از عوامل مهمی که نقش زیادی در جلوگیری از بهانه تراشی در نتیجه انتخابات خواهد داشت، رعایت بی طرفی کامل و پرهیز از هر گفتار، رفتار و موضع گیری که شائبه طرفداری و حمایت از نامزد خاصی را به دنبال داشته باشد، توسط نهادها و مجموعه های است که مسئولیت اجرایی و نظارتی انتخابات را بر عهده دارند. این احساس باید در جامعه ایجاد شود که دست اندرکاران انتخابات کاملاً بی طرف بوده و از نامزد خاصی جانبداری نمی کنند.
۳. اطلاع رسانی شفاف: اطلاع رسانی شفاف و مناسب در جریان انتخابات از آغاز اولین مراحل انتخابات تا پایان آن به ویژه در اعلام نتایج آرا نیز از عوامل مؤثر در جلوگیری از هر گونه بهانه جوئی و ادعای تقلب در این زمینه است.
۴. توجه به اعتراضات و دقت در رسیدگی و پاسخگویی مناسب: در جریان انتخابات، اعتراض هایی توسط افراد مطرح می گردد که مجریان و ناظران انتخابات باید با دقت و حساسیت خاص به تمامی اعتراضات رسیدگی نموده و پاسخ قانع کننده و مناسبی ارائه دهند تا بهانه ای برای اعتراض و تنش وجود نداشته باشد. در برخی موارد لازم است برای برطرف شدن هر شائبه و ابهامی، دستگاههای مسئول در رسیدگی به اعتراضات و مطالبات افراد، انعطاف بیشتری نشان دهند و حتی اعتراضاتی که فاقد مدارک و مستندات لازم باشد، مورد بررسی و پیگیری قرار بگیرند تا کوچکترین بهانه ای در این زمینه باقی

نماند. هر چند این سخن بدان معنا نیست که شورای نگهبان زیر بار همه خواسته های غیر قانونی یا مطالبات غیر منطقی افراد برود.

۵. استفاده از ظرفیت های قانونی: یکی از تدابیر و راهکارهای قانونی مؤثر برای برطرف شدن هر گونه شائبه تقلب و بهانه تراشی، حضور نمایندگان نامزدهای ریاست جمهوری برای حضور در شعب اخذ رأی است. براساس ماده واحده قانون انتخابات ریاست جمهوری «هر یک از نامزدهای ریاست جمهوری به تنهایی و یا چند نامزد مشترکاً می توانند در هر یک از شعب اخذ رأی، اماکن استقرار دستگاه شمارشگر رایانه ای آرا و هیأت های اجرایی شهرستانها و بخشها یک نفر نماینده داشته باشند. نمایندگان نامزدها می توانند در شعب اخذ رأی (ثابت و سیار) و اماکن استقرار دستگاه شمارشگر، بدون دخالت در انجام وظایف آنها حضور داشته باشند و در صورت مشاهده تخلف، مراتب را کتباً به ناظرین شورای نگهبان و هیأت نظارت شهرستان و استان مربوطه و ستاد انتخابات وزارت کشور اعلام نمایند. حضور نمایندگان هر یک از نامزدها تا پایان اخذ رأی و شمارش و تنظیم صورت جلسات بلا مانع است و ممانعت از حضور نمایندگان نامزدها در شعب اخذ رأی، اماکن استقرار دستگاه شمارشگر ممنوع بوده و جرم محسوب می گردد و متخلف به مجازات مقرر شده در تبصره ماده ۹۳ قانون انتخابات ریاست جمهوری محکوم خواهد شد.» (۱)

فراهم شدن چنین امکان قانونی و توجه به آن نقش زیادی در جلوگیری از بسیاری از بهانه جویی ها و ادعاهای تقلب از سوی نامزدهای انتخاباتی داشته و هر شائبه و ابهامی را برطرف می کنند.

۶. بصیرت و آگاهی نامزدها و مردم: از عوامل مهمی که در کنار مجموعه اقدامات دستگاهها و نهادهای دست اندرکار انتخابات، نقش مهمی در جلوگیری از بروز تنش و بهانه جویی خواهد شد، بصیرت و آگاهی افراد و مردم و رصد اهداف و برنامه های دشمنان و معاندان نظام است. آگاهی و شناسایی اهداف دشمنان و بدخواهان نظام موجب خواهد شد تا افراد در صورت اعتراض به انتخابات، با پیگیری اعتراضات و مطالبات خود از مجاری قانونی، بهانه ای به دست دشمنان نظام ندهند و در مسیر اهداف آنان حرکت نکنند، چیزی که متأسفانه در انتخابات گذشته ریاست جمهوری شاهد آن بودیم.

مجموعه این راهکارها از یک سو و تمکین نامزدها و طرفداران آنها در مقابل قانون از سوی دیگر زمینه برگزاری انتخاباتی آرام و بدون تنش و بهانه ای را فراهم خواهد آورد. به هر حال در انتخابات یک طرف رأی آورده و طرف مقابل مورد اقبال قرار نمی گیرد، اگر هر فرد و گروهی که پیروز انتخابات نبوده،

بدون توجه به قانون و قواعد انتخابات و احترام به آرای مردم و پذیرش نتیجه انتخابات، مطالبات خود را از مجاری غیر قانونی پیگیری کند، اعتبار قانون زیر سؤال رفته و نظم و امنیتی باقی نخواهد ماند.

پاورقی ها:

۱- پایگاه اطلاع رسانی شورای نگهبان، www.shora-gc.ir/Portal/Home/ShowPage.aspx

مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه‌های علمیه